

Paragraaf A - Lokale heffingen

Beleid en hoofdlijnen

In deze paragraaf geven we een specificatie van de lokale heffingen, uitgesplitst naar:

1. het beleid en hoofdlijnen ten aanzien van lokale heffingen;
2. een aanduiding van de lokale lastendruk;
3. de (geraamde) inkomsten;
4. het kwijtscheldingsbeleid

De heffingen die tot woonlasten leiden zijn:

- a. onroerende zaakbelastingen
 - voor eigenaren van woningen;
 - voor gebruikers en eigenaren van niet-woningen;
- b. afvalstoffenheffing;
- c. rioolheffing;

De overige heffingen betreffen:

- d. hondenbelasting;
- e. lijkbezorgingsrechten;
- f. leges;
- h. precariobelasting;
- i. havengelden;
- j. marktgelden;
- k. (woon)schepenrechten;
- l. (water)toeristenbelasting.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De gemeenten zijn op basis van de voorschriften in het BBV, verplicht om in de paragraaf lokale heffingen een overzicht van baten en lasten op te nemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Concreet is dit het geval bij de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, de lijkbezorgingsrechten, de leges, de havengelden, de marktgelden en de woonschepenrechten.

Als gevolg van de wijzigingen in het BBV mag de overhead voortaan niet meer worden verantwoord op de taakvelden. Deze mogen echter wel (extracomptabel) worden meegenomen in de tarieven en de onderbouwing daarvan. De totale overhead staat opgenomen in het nieuwe "Overzicht overhead" in de begroting. De berekening van de overhead gebeurt extracomptabel op basis van een procentuele toerekening van de tijd en salariskosten die door de diverse medewerkers aan de taakvelden wordt besteed. Voor medewerkers binnendienst is het overheadpercentage 65% en voor de buitendienst bedraagt dit percentage 35%.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen worden geheven op onroerende zaken. De tarieven van de OZB hangen af van de waardeontwikkeling van die zaken en van de gewenste opbrengst. Ook in 2022 heeft er een hertaxatie van de onroerende zaken plaatsgevonden. De zogenaamde WOZ waarde is bepaald naar de waarde peildatum 1 januari 2022. Deze waarde is gebruikt voor de heffing van de OZB in 2023.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen tarieven voor woningen en tarieven voor niet-woningen. Er is sprake van een woning als een onroerende zaak in hoofdzaak (= voor tenminste 70%) dient tot woning. Uitgangspunt is daarbij de waarde van de hele onroerende zaak.

In de begroting 2023 is uitgegaan van een verhoging van de opbrengst met 1% in verband met dekking van de investering van het Integraal Huisvestigingsplan Onderwijs (hiertoe is in 2020 besloten). Daarnaast zijn de OZB-opbrengsten met 5% inflatiecorrectie verhoogd conform besluitvorming voorgaande jaren. Voor niet woningen is dezelfde verhoging toegepast.

Onroerende zaakbelasting Tarieven per jaar	2021	2022	2023
Woningen			
- eigenarendeel	0.1128%	0.1074%	0.1008%
Niet-woningen			
- eigenarendeel	0.3076%	0.3041%	0.3280%
- gebruikersdeel	0.2514%	0.2573%	0.2594%

De financiële consequenties van bovenstaande zijn in de onderstaande tabellen verwerkt.

Opbrengst ozb	Begroting	Werkelijk	Saldo
Onroerende zaak Woning eigendom	3.250.000	3.270.000	20.000 V
Onroerende zaak Niet-woning eigendom	2.350.000	2.339.000	11.000 N
Onroerende zaak Niet-woning gebruik	1.625.000	1.545.000	80.000 N
Totaal netto	7.225.000	7.154.000	71.000 N

Woz-waarden 2023 (x € 1,00)	Begroting	Jaarrekening
Woning eigendom	3.200.000.000	3.215.000.000
Niet-woning eigendom	700.000.000	715.000.000
Niet-woning gebruik	645.000.000	705.000.000

Woning

In de begroting 2023 is bij het vaststellen van de tarieven uitgegaan van de op dat moment bekende WOZ-waarden van € 3.200.000.000. De ingeschatte waarde-ontwikkeling van de woningen was 13%. In de begroting is een opbrengst opgenomen van € 3.250.000 met een tarief van 0,1008%. Bij de jaarrekening 2023 wordt als totale WOZ waarde de waarde aangehouden zoals deze ook in de algemene uitkering wordt aangehouden. Deze WOZ waarde viel € 15 miljoen hoger uit. De waarde-ontwikkeling is daarmee iets meer dan 0,46% hoger uitgekomen dan ingeschat. Daarmee is verklaard dat de OZB opbrengst ongeveer € 20.000 hoger is uit gevallen.

De hogere opbrengst van de onroerendezaakbelasting woningen is in principe van incidentele aard, omdat bij de berekening van de opbrengst 2023 rekening is gehouden met de WOZ waarde ontwikkeling van 2022 en daarop de tarieven zijn aangepast.

Niet-woning

In de begroting 2023 is bij het vaststellen van de tarieven uitgegaan van de op dat moment bekende WOZ-waarden van € 700.000.000 met een waardeontwikkeling van 1%. In de begroting is een opbrengst opgenomen van € 2.350.000 met een tarief van 0,3280% voor eigenaren van niet-woningen. De werkelijke opbrengst voor eigenaren bedraagt echter € 2.339.000, dat is € 11.000 minder dan begroot.

De begrote opbrengst van gebruikers van niet-woningen bedraagt € 1.625.000 met een tarief van 0,2594%. Bij deze gebruikers bedroeg de netto opbrengst € 1.545.000. Dat is € 80.000 minder dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door tegenvallende OZB opbrengsten uit oudere jaren die in 2023 zijn opgelegd.

Afvalstoffenheffing

Met de afvalstoffenheffing worden de huisvuil inzamelingskosten gedekt. De heffing mag, wettelijk gezien, alleen worden ingezet voor de dekking van de kosten van afvalinzameling en afvalverwerking. Er mag géén winst op worden gemaakt ('gesloten financiering'). In onderstaande tabel geven we een overzicht van de tarieven van de afvalstoffenheffing over de afgelopen jaren.

Tarieven afvalstoffenheffing per jaar	2021	2022	2023
- eenpersoonshuishouden	179,88	186,96	200,90
- tweepersoonshuishouden	232,92	240,24	258,24
- driepersoonshuishouden	255,00	256,54	282,12
- meerpersoonshuishouden	329,52	338,76	364,08
- extra container	156,00	156,00	150,00

Berekening kostendekking afvalverwijdering:

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	2.835.000
Mutatie voorziening	170.700
Overhead	119.000
Totale kosten	3.124.000
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	2.546.000
Overige opbrengsten	578.000
Totaal opbrengsten	3.124.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal lasten	3.124.000
Totaal baten	3.124.000
Dekkingspercentage	100%

Rioolheffing

De rioolheffing is ter dekking van de kosten voor maatregelen, die de gemeente noodzakelijk acht voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen voor hemelwater en grondwater. De gemeente kan de kosten verhalen die worden gemaakt voor het nakomen van de zorgplichten uit de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken. Dit betekent dat de gemeente het individuele profijt van de heffing niet hoeft aan te tonen. In onderstaande tabel geven we een overzicht van de tarieven van de rioolheffing over de afgelopen jaren.

Tarieven per jaar	2021	2022	2023
Rioolheffing gebruiker (woning)			
- eenpersoonshuishouden	38,40	36,10	39,48
- tweepersoonshuishouden	51,72	48,60	53,16
- driepersoonshuishouden	59,88	56,40	61,56
- meerpersoonshuishouden	89,04	77,17	84,48
Rioolheffing gebruiker (niet-woning)			
0 - 349 m3	82,08	77,16	84,48
350 m3 - 499 m3	210,48	197,88	216,790

500 m3 - 999 m3	372,00	349,48	383,16
1.000 m3 - 1.999 m3	638,64	600,36	657,79
2.000 m3 - 4.999 m3	1.242,84	1.168,32	1.279,28
5.000 m3 - 9.999 m3	2.128,92	2.021,24	2.192,78
10.000 m3 - 49.999 m3	6.393,00	6.009,48	6.584,79
50.000 m3 en meer	10.645,92	10.009,16	10.965,29
Rioolheffing eigenaar	161,76	152,40	166,56

Berekening kostendekking rioolheffing:

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	1.990.000
Mutatie voorziening	158.000
Overhead	303.000
Totale kosten	2.451.000
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	2.446.000
Overige opbrengsten	5.000
Totaal opbrengsten	2.451.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal lasten	2.451.000
Totaal baten	2.451.000
Dekkingspercentage	100%

Hondenbelasting

Iedereen die één of meer hond(en) in de gemeente Geertruidenberg houdt, is belastingplichtig voor de hondenbelasting. Gelet op de budgettaire ontwikkelingen is besloten voor 2023 de tarieven van met 5% te verhogen. De opbrengst is begroot op € 88.000 en in werkelijkheid kwam deze ook uit op afgerond € 88.000.

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten zijn rechten die in rekening worden gebracht voor het begraven van stoffelijke overschotten, het bijzetten van urnen en het onderhoud van graven op de gemeentelijke begraafplaatsen. Dit gebeurt volgens de Verordening lijkbezorgingrechten Geertruidenberg. Voor 2023 zijn de tarieven met 5% verhoogd.

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	86.000
Mutatie voorziening	0
Overhead	18.000
Totale kosten	104.000
Opbrengsten	Bedrag

Kosten	Bedrag
Heffingen	27.000
Overige opbrengsten	0
Totaal opbrengsten	27.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal lasten	104.000
Totaal baten	27.000
Dekkingspercentage	26%

Leges

Voor 2023 zijn de tarieven van de leges waar mogelijk trendmatig gestegen. Er is een afwijkend percentage gehanteerd als dat niet mogelijk was (uit het oogpunt van kostendekkendheid of op grond van wettelijke voorschriften). De tarieven voor de leges hebben we vastgesteld in de Legesverordening en Tarieventabel in Titel 1, Titel 2 en Titel 3.

Kostendekkendheid

Het werkelijke saldo van de totale lasten minus baten voor 2023 geven wij in de volgende tabellen weer, eerst per Titel, daarna als recapitulatie.

Samenvatting titel 1,2 en 3

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
Kostendekking Titel 1	€ 212.693	€ 108.542	€ 321.235	€ 256.838	79,95%
Kostendekking Titel 2	€ 720.505	€ 610.541	€ 1.331.046	€ 1.254.827	94,27%
Kostendekking Titel 3	€ 16.565	€ 15.463	€ 32.028	€ 13.711	42,81%
Kostendekking totale tarieventabel	€ 949.764	€ 734.546	€ 1.684.310	€1.525.376	90,56%

De kostendekkendheid van gemeente Geertruidenberg voldoet aan de wettelijk gestelde eisen.

Titel 1 algemene dienstverlening

Titel 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke Stand	€ 34.322	€ 14.568	€ 48.890	€ 30.906	63,22%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten	€ 85.502	€ 32.702	€ 118.204	€ 107.660	91,08%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 51.759	€ 34.732	€ 86.491	€ 78.002	90,19%
hoofdstuk	4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	€ 12.413	€ 9.977	€ 22.390	€ 10.014	44,73%
hoofdstuk	5	Vervallen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Overige publiekszaken	€ 9.694	€ 2.245	€ 11.939	€ 9.011	75,48%
hoofdstuk	9	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	Vervallen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Kansspelen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Leegstandwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	13	Kabels en leidingen	€ 4.840	€ 6.245	€ 11.085	€ 15.234	137,43%
hoofdstuk	14	Verkeer en vervoer	€ 14.164	€ 8.073	€ 22.237	€ 6.011	27,03%
hoofdstuk	15	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 1			€ 212.693	€ 108.542	€ 321.235	€ 256.838	79,95%

Titel 2 dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	2	Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	€ 1.423	€ 1.328	€ 2.751	€ 1.155	41,98%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 719.082	€ 609.213	€ 1.328.295	€ 1.253.672	94,38%
hoofdstuk	4	Vermindering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Intrekking omgevingsvergunning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	9	Slopmeldingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	In deze titel niet benoemde beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			€ 720.505	€ 610.541	€ 1.331.046	€ 1.254.827	94,27%

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn		Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking	
hoofdstuk	1	Horeca	€ 11.658	€ 10.882	€ 22.540	€ 12.665	56,19%
hoofdstuk	2	Algemene Plaatselijke Verordening (evenementen)	€ 4.743	€ 4.428	€ 9.171	€ 1.008	10,99%
hoofdstuk	3	Brandbeveiligingsverordening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	4	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 164	€ 153	€ 317	€ 38	11,99%
Kostendekking Titel 3			€ 16.565	€ 15.463	€ 32.028	€ 13.711	42,81%

Precariobelasting

Voor de precariobelasting is in de begroting voor 2023 een bedrag geraamd van € 12.500. De realisatie ligt een kleine € 9.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat in 2022 vanuit coulance m.b.t. corona de aanslagen niet voor volledige terrassen is opgelegd, wat in 2023 wel is gebeurd.

Havengelden en woonschepenrechten

Voor het (tijdelijk) mogen gebruiken van de gemeentelijke (passanten)havens hebben we vergoedingen gevraagd/geïnd. Momenteel kan de beroepsbinnenvaart gebruikmaken van twee ligplaatsvoorzieningen; te weten in de kern Geertruidenberg (Timmersteekade) en in de kern Raamsdonksveer (Reenweg). Ook kan men op een aantal andere plekken in de Donge aanleggen. De tarieven voor de havengelden zijn opgenomen in de Verordening binnenhavengeld. Het havengeld berekenen we op basis van de grootte van het schip en de duur van het gebruik. Ook hier is een trendmatige verhoging van de tarieven van 5% toegepast.

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	75.000
Mutatie voorziening	0
Overhead	0
Totale kosten	75.000
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	33.000
Overige opbrengsten	1.000
Totaal opbrengsten	34.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal lasten	75.000
Totaal baten	34.000
Dekkingspercentage	45%

Marktgeden

De gemeente heeft drie weekmarkten op drie verschillende locaties: het Heereplein in Raamsdonksveer, de Markt in Geertruidenberg en de Oude Melkhaven in Raamsdonk. Voor het innemen van een standplaats op de aangewezen plaatsen heffen we marktgeld volgens de Verordening Marktgeden. De hoogte van de marktgeden is afhankelijk van de oppervlakte van een standplaats. Deze marktgeden gebruiken we voor het huren van marktkramen en voor het onderhoud/schoonmaken van de locaties. De tarieven voor 2023 zijn trendmatig verhoogd met 5%.

Het saldo van de totale lasten minus baten -zoals gebruikt voor de tariefberekening- voor 2023 geven wij in onderstaande tabel weer:

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	41.000
Mutatie voorziening	0
Overhead	20.000
Totale kosten	61.000
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	7.000
Overige opbrengsten	0
Totaal opbrengsten	7.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal lasten	61.000
Totaal baten	7.000
Dekkingspercentage	11%

(Water)toeristenbelasting

Met ingang van 2019 kent de gemeente Geertruidenberg een (water)toeristenbelasting. De aanslagen over 2023 worden na afloop van het belastingjaar opgelegd nadat de belastingplichtigen aangifte hebben gedaan. In 2023 heeft de afwikkeling plaatsgevonden van 2021 en 2022. De realisatie (€ 31.000) sluit prima aan bij de begroting (€ 31.000) voor deze belastingsoort. In de jaarrekening 2023 is een geprognosticeerde opbrengst opgenomen van € 31.000. Wat de opbrengst over 2023 uiteindelijk wordt, zal medio 2024 duidelijk worden nadat de aangiftes zijn ontvangen en de aanslagen kunnen worden opgelegd.

Lokale lastendruk

Voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing worden gedifferentieerde tarieven gehanteerd. Omdat er sprake is van gedifferentieerde tarieven zijn er vele varianten mogelijk om de lokale lastendruk te schetsen. Bij de indicatie hieronder wordt als voorbeeld een gezin van drie personen met een eigen woning (WOZ-waarden zie hieronder) genomen.

3-persoonshuishouden (eigenaar)	2021	2022	2023
Waarde woning	255.000	278,000	316.000
OZB eigendom	301,41	298,57	318,53
Rioolheffing gebruik	59,88	56,40	61,56

3-persoonshuishouden (eigenaar)	2021	2022	2023
Rioolheffing eigendom	161,76	152,40	166,56
Afvalstoffenheffing	255,00	262,54	282,12
Totaal woonlasten	778,05	769,91	828,77

De geraamde inkomsten versus de werkelijke inkomsten

Soort belasting of heffing	Begroting na wijziging 2023	%	Werkelijk 2023	%
Onroerende zaakbelasting gebruiker niet woning	1.652.000	12,08%	1.545.000	11,11%
Onroerende zaakbelasting eigenaar niet - woning	2.350.000	17,46%	2.339.000	16,82%
Onroerende zaakbelasting eigenaar woning	3.250.000	24,15%	3.270.000	23,51%
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	2.530.000	18,80%	2.546.000	18,31%
Rioolheffing	2.440.000	18,13%	2.446.000	17,59%
Hondenbelasting	88.000	0,65%	89.000	0,64%
Begraafrechten	24.000	0,18%	27.000	0,20%
Leges omgevingsvergunning (inclusief bouwleges)	801.000	5,96%	1.253.000	9,01%
Leges burgerlijke stand	31.000	0,23%	40.000	0,29%
Leges bevolkingsregister	189.000	1,40%	196.000	1,41%
Leges naturalisatie	15.000	0,11%	19.000	0,13%
(Water)toeristenbelasting	31.000	0,23%	62.000	0,44%
Precariobelasting	12.000	0,09%	21.000	0,15%
Subtotaal	13.413.000	99,49%	13.853.000	99,60%
Overige: o.a. havengelden, marktgeld APV vergunningen	69.000	0,51%	55.000	0,40%
Totaal inkomsten uit belastingen, heffingen en rechten	13.456.000	100%	13.908.000	100%

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, wordt onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding verleend. Het gehanteerde kwijtscheldingspercentage bedraagt maximaal 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen die een inkomen hebben dat 100% van het minimuminkomen (volgens bijstandsnorm) of lager bedraagt, in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Kwijtschelding kan alleen worden verleend als het een aanslag betreft voor afvalstoffenheffing en rioolheffing gebruiker. De overige heffingen zijn in de betreffende belastingverordeningen uitgesloten van kwijtschelding.

Voor het belastingjaar 2023 is sprake van kwijtscheldingen tot een totaalbedrag van € 87.000 (2022 € 81.000). De kwijtscheldingen zijn toe te rekenen aan rioolheffingen voor een bedrag van € 15.000 (begroot € 15.000) en afvalstoffenheffing voor € 71.000 (begroot € 75.000). Mogelijk worden er in 2024 nog bedragen kwijtgescholden die betrekking hebben op 2023.

